

H
Hans Lagerlöf

In memoriam.

Colonel Hans Lagerlöf avled efter en längre tids avtynande den 11 maj i fjor i sitt hem i Weehawken, N. J., Förenta staterna. Han tillhörde den gamla Värmlandssläkten och var född den 29 mars 1880. I unga år startade han i New York firman Lagerloef Trading Company, som huvudsakligen sysslade med import av pappersmassa, främst från Finland. Mycket intresserad sportsman övade han stor frikostighet mot idrottsföreningar både i Sverige och sitt nya fosterland. År 1940 utnämndes han till hedersledamot i det till New York förlagda sjunde U.S.-regementet med överstes rang.

Som filatelist hade han ett över hela världen känt namn. Hans samlarhåg kände icke några gränser. Med levande intresse ägnade han

sig under flera decennier åt de mest skilda områden, och det torde väl knappast finnas ett enda frimärksutgivande land, av vilket han icke lade upp en specialsamling. Hans namn blev särskilt ryktbart till följd av de donationer, som han överlämnade till vårt postmuseum under åren 1922—1949, tillsammans icke mindre än tjugotvå till antalet.

De fem första gåvorna bestodo av värdefulla frimärken och rariteter från olika länder. Särskild vikt lades alltid vid helbrev med sällsynta frankeringar och "blandad frankering" samt vid ovanliga block. Den sjätte donationen, år 1927, innehöll bl. a. de bägge Post Office Mauritius. I och med den sjunde gåvan (1930) gjordes den förändringen, att huvudvikten blev lagd på specialsamlingar av olika länders frimärken, väl monterade och försedda med engelsk text. Fram till den elfte donationen finna vi specialsamlingar av följande områden: Belgien (försöksmärken), Helgoland (original och nytryck), Kyrkostaten (med brevens mångfald), Spanska Västindien, Brittiska Indien, Hongkong (ett utomordentligt objekt), Paraguay och Argentina (försöksmärken).

Donationen No. 12 (1937) omfattade bl. a. Venezuela (en alldeles utomordentlig studiesamling med arkrekonstruktioner och helbrev), Egypten (likaledes ett synnerligen intressant och vackert objekt) och Sverige. No. 13 och 14 representerades av USA (Patriotic Covers — från inbördeskrigets tid — en rikhaltig sammanställning av dessa emellanåt rätt kuriösa produkter), Thurn & Taxis (obegagnade helark), Korea samt Haiti (en förträfflig och mycket rikhaltig studiekollektion). No. 15—20 (1940—1946) medförde för Postmuseum betydande specialsamlingar och studier över följande: Sarawak, Serbien, Bulgarien, Malta, Oranjefristaten, Kuba, Nordborneo, Labuan och vissa gammalitalienska stater (Modena, Parma och Romagna). År 1948 kom den tjugoförsta donationen i ordningen, tillägnad ex-presidenten Herbert Hoover. Den inrymde en magnifik studiekollektion Bolivia (speciellt emissionerna i kondortypen), Holland (stor specialsamling i 13 digra band) samt Danmark (försöksmärken). Den sista av den frikostige givarens presenter till Postmuseum, donationen No. 22, utgjordes av Siam (en mycket vacker specialsamling). — Donationerna omfatta sammanlagt 6,500 albumblad!

Över alla dessa förnämliga gåvor ha undan för undan, på Generalpoststyrelsens uppdrag, utarbetats kataloger, de flesta i handboksform med ur filatelistisk synpunkt förklarande text, så att de kunna tänkas utgöra grundval för specialsamlarens studier. Dessa böcker har jag — alltså sedan trettio år tillbaka — haft äran och nöjet att utarbета.

För de utomordentliga insatser, som Lagerlöf gjorde för berikandet av Postmusei frimärkssamlingar, visade svenska staten sin erkänsla genom att tilldela honom höga ordensutmärkelser. Han blev kommandör av Vasaorden 2:dra klassen 1922 och första klassen 1930 samt kommandör av Nordstjärneordens första klass 1949. På sin 70-årsdag erhöll han en av föreningen Postmusei Vänner nyinstiftad medalj, i guld.

Otaliga voro de utmärkelser i form av medaljer och konstföremål, som tillerkändes honom vid världsutställningar i alla länder och lokala expositioner i USA under de tre à fyra decennier, då hans namn aldrig saknades i någon utställningskatalog. Många av dessa ha numera sin plats i Postmuseum, där de bland dyrgriparna och specialsamlingarna i frimärksmontrerna vittna om den bortgångne donatorns rent fantastiska verksamhet inom vår hobby. Inom parentes må nämnas, att de samlingar, med vilka han ihågkom Postmuseum, blott utgjorde en bråkdel av vad han sammanbragte. I sitt tusculum i Weehawken kunde han visa vänner och besökare hundratals album med märken från olika länder, vilka han alltfört hade kvar i sin ägo. Jag tror att man tryggt kan säga, att det hittills på vårt jordklot inte funnits en samlare med så våldsamt aptit på det filatelistiska som svensken Hans Lagerlöf.

Nils Strandell.